

יידישע

פעסטער צייטונג

(מאָנטאָג-אויסגאַבע)

דעזעס בלאטס ערשיינט צוויימאל וואכענטליך...

דער דריטער צייטונג קאנאן מאן יעדען מאג...

Nr. 62, זעבענטער יארהאנג

פעסט ה אב ה'תרל"ח.

Pest, den 9. August 1875.

דיא רעוואלוציאן

אין דער הערצענגאווינא III.

דורך דיא ריווע דעס פירסטען מילאן נאך ווייט האט דער קאמפף אין דער הערצענגאווינא...

אבער דיא מיסטען ווענער צייטונגען וואס זיי זאגן נאך פארברייטערט דיא פירסטען...

אלץ דעזע מינוטען פאררען יעדאך ווען גלויבן מאן האנטעט עס נישט בערייפן ווארום...

דע פאן שווערער ווייט דער פירסט איילטע איהר ענטגען...

נון ווערן וויר דאס דיא נאכריכט פאם הוי-ראטס-פראיעקט דאך וואהר איזט אבער עבענזא-...

אבער עפען ווייל אלל דיעס פארן איהר מיט-טען וויר אינס נעווא אויסטייען וויא דען דיא דינגע...

וועס זאללען וויר דא נויכען? דיא טריקישען דעפעטען וואללען דען נאנצע איינפירטאנד אריס...

דאנעטן אבער ברינגט ווערער איינע טרי-עסער דעפעטע פאלענערע מעלדונג: דיא רע-וואלוציאן...

געגען דיא טריקען ערנסטליך צו בענינגען דיא לאגע איזט ערנסט! דיא טריקישע שטארט טרעכי-...

אינע שעטערע אמטליכע דעפעטע בע-שטעטע דעזע נאכריכט מעהרערע טויזענד רע-וואלוציאנערע קעמפפען געגען דיא טריקען פאר...

אינע טריקישע דעפעטע מעלדעס וועדער: אס 24 וויל דאבען צווישן דען טריקישען פאר-דאטען אנה דען רעוואלוציאנערען מעהרערע קעמפ-...

וועס זאללען וויר דא נויכען? דיא טריקישען דעפעטען וואללען דען נאנצע איינפירטאנד אריס אויבזשען בענינגען דיא רעוואלוציאנערען ווארדען...

דער וועלט-געשרידע-מארקט אין פעסט.

אין ניו יארק אונזערע בלאטטעס פאן פאריגען יאהרנאנע האבען וויר דא בערייטונג דעם, אינער-מערנאציאנאלען געשרידע-מארקטעס זעהר גענויא אונד דייטליך ערקלערט. אויף איינע זאלבען מארקט קאסטעס מאן ניכט בלאס פאן דער אומבענער, זאנערן אויך פאן אייטאלנדי, ער ווירד אלא ניכט בלאס פאן איינער נאציאן, זאנערן אויך פאן פער-שיערענען נאציאנען בעזוכט. קיינער אונד פערקיי-פער, וועלכע הונדערטע מילען ווייס פאן איינא-דער וואהנען, לערנען זיך אויף זאלכעס וועלט-מארקטע קענען. אינד דיעזע געגענוויסנע בעקאנט-שאפט פערברייטעט דען האנדלע אונד פערטערט דא איינפולטעס.

אין זאלבער וועלט-געשרידע-מארקט ווארדע דיינער צום צווישען מאלע אס 2 איינסט אבענע האלטען. דא נון דיינער אין אונזערן דא ערשטע אין צוויגען נערשטע אונד האפער ניכט אס בעסטען אויסגעפאללען אונד, זא קאנטעס מאן אפאנטע קיינע דא נאכטע ווארשאונגען אן דיעזען מארקט קיינפולטען דענאך וואר דער מארקט פאן איבער 3000 געשעפטס-לייטען בעזוכט. אס מייסטען ווארען דא בעזוכער נור אום עשטרעד-אונגארן, אויס-לענדרע ווארען הויך וועניגער אויף דעם מארקטע, וועסהאלב אויך הויך דא פערקייפער ניכט זאגאס ווארען אלס פאריגעס יאהר.

דא וויצענ-פיינע זיך אויף דיעזעס מארקטע אום 15 ביז 20 קרייזער געפאללען, נערשטע וואר זעהר געזוכט, אבער דאס בעסטע אונד לעבא-פא-טסטעס נעשעפער וואר אין קאפן, עס ווארדע גע-האנדלעט פער 80 ווינער פלענע 8.80 - גולדען, אין רעפס וואר דאס געשעפט זער שוואך, אונד נון פערטייגען וויר דא געשרידע-פיינע, וועלכע אויך דיעזעס מארקטע ערציעטע ווארדען:

- 11 יענע 1866 - טהייס - ניא 600 מעטצען 86-פער 6.15 גולד, 800 מעטצען 86-פער 6.15 גולד, 1000 מעטצען 87-פער 6.30 גולד, - פעסטער באדען מעטצען 86-פער 6.10 גולד, 500 מעטצען 88-פער 5.97% גולד, - מאראשער אלט 5000 מעטצען 88-פער 6.65 גולד, - באמשהקר אלט 3500 מעטצען 88-פער 6.27% גולד, 2500 מעטצען 84-פער 6.27% גולד, - באנאטער ניא 1000 מעטצען 82-פער 5.15 גולד, - וועזעלבונדער ניא 1000 מעטצען 86-פער 6.40 גולד, אב וועזעלבונדער - אבערלענדער 1000 מעטצען 88-פער 5.45 גולד, אלעס פער צייט 1200 מעטצען 83-פער 5.20 גולד, קאסטע - גערשטע וויצענע פער טעפ-טעמבער-קאמבער 5.79 - 5.85 גולד, פער פיריה-יאהר 5000 צאלל-צטר, 6.35 גולד, 6.25 גולד, 5090 צאלל-צטר, 6.30 גולד.

ק א ר ו ניא, עפעקטיוו 78-80 פער 3.92%, גולד פער 3 מאנאטען, 80-פער, 3.17% גולד, פער קאסטע אב נאטווארדין.
 נ ע ר ס ט ע, עפעקטיוו, ניא 72-פער, 2.96-3.30 גולד, אב אלט.
 ק ו ר ו י נ, עפעקטיוו, באנאטער 3.40 גול, ביז 3.47% גולד, פער צאלל-צטר, אונד קאסטע, - מערמענע: פער מא-ויני 3.49 - 3.51 גולד.
 ה א פ ע ר, פער טעפמעמבער-קאמבער, 2.26% - 2.28% גולד, פער פיריה-יאהר 1876: 2.40-2.42% גולד, - עפעקטיוו-האפער 50-פער, 2.32-2.35 גולד, פירמא פער 50-פער גולדען, ביינעס פער קאסטע אב הויך.
 רעפס, עפעקטיוו-רעפס, באנאטער 10.65 - 10.75 גולדען, ק א ה ל-רעפס 10.50 גולדען אב נא-רד-אסט-באדען.

נעשעפטס-בעריכט.

פעסטער פיינע:
 ו ו י צ ע נ, נייער טהייס-וויצענ 86-פער 6.55 גולד, 605 גולדען, באנאטער, 84-פער 6.55 גולד, פעסטער 84-פער 6.45 גולד, אלעס פער דרייא מאנאטע אונד פער צאלל עענטער.
 ה א פ ע ר פירמא 2.35 גול פער 50 פער ק א ר ו נ, 80-פער 3.85-3.95 גול.
 ק ו ר ו נ, 80-פער 3.35 - 3.40 גול, פער צאלל-צטר אינד פער קאסטע.
 ו ו י צ ע נ, נייער פיריה-יאהר 88-פער 6.55 גולד, פער 25 קה געפאללען, פער טעפמעמבער-קאמבער 5.75-5.80 גולד, פער פיריה-יאהר 6.15-6.20 גול. ה א פ ע ר טעפמעמבער-קאמבער 2.22% גולד, 2.24 גולד, פער פיריה-יאהר 2.37%-2.40 גולד, קו-רו-ני 3.40-3.45 גולד, רעפס פער 150 פער קא-הל-רעפס פער איינסט-טעפמעמבער 11 - 11% גולד, - באנאטער פער איינסט גולד 10% - 10% גולד.
 ו ו י צ ע נ פ ר י י צ, ש פ ר י י ס ז, פרינס-שמירוס 48% פער, וויענער שלאכטע פיעמאס און דער אויס-טריגע אויף דעם טעפמעמבער-מארקט אס 2-טען דאס. נעפסונ 1679 איינפולטעס 1911 זענען איינפולטעס 105 זענען וואס מען 3695 שטיק קאסטע, נעקויפט ווארדען פאן ווענער פליישען 1424 פאר לאנד פליישען 2226 אונד אונזערקויפט נינען אייס לאנד 45 שטיק, דער וואסמאל לאנד-אבמאנען 2271 שטיק, פרי ווען ערבלייכען 1424 שטיק, דאס וועסזונגעני-וויכט שטעללעך זיך פער שטיק פאן 400 ביז 850 פער, דער אנוקוסטען פער שטיק פאן 115-240 גולדען אונד פער עענטער פאן 27-32 גולד, קר.

פערלאזונג:

(1) דער 1860-ער לאזען

בייא דער אס 2-טען איינסט 1875 פאריגענאמען מענען ציעהונג ווארדען פאלגנדע סעריען געצאלען

28	109	369	493	640	927	1133	1372	1532	1762	1761
1880	2003	2381	2944	2696	2711	3028	3344	3567	3628	3703
3781	4119	4642	5279	5391	5476	5960	5976	5986	6169	6623
6796	6978	7725	7840	7881	7963	8409	8654	9218	9274	9452
9991	10074	10099	10254	10978	11066	11305	11440	12161	12637	12819
13382	13778	13997	14302	14085	14583	14741	14832	14855	15458	15986
15796	16051	16360	16450	16717	17015	17562	18564	19174	18988	18963
19084	19686	19733	19970							

דיא פערלאזונג דער אין אביגען סעריען געטא-אל-מענען געווינ-טעמען ווינד אס 2 נאעמבער ה. א. שטאטספירען.

(2) דער טירקען-לאזען

בייא דער אס 1 איינסט 1875 פאריגענאמען ציעהונג דיעזער לאזען ווארדען פאלגנדע נימערן מיט דען ביגעטעמען טרעפערן געצאלען. אינד צווא-פיל דער הויפט טרעפער מיט 60000 פא-ארים אויף ניט 1710196 - אונד דער צווייט טרעפער מיט 60000 פראנקס אויף ניט 1840984 - פערציער געווינען ע 30000 פראנקס ניט 714627 1950804 - יע 6000 פראנקס 1731577 178024 183744 - יע 3000 פראנקס 1417456 - יע 1104961 975597 985939 714629 637257 573738 479461 434795 1859413 1839055 1765362 1720801 1147465 - יע 1903410 - ענדליך געווינען יע 100 פראנקס ניט 78775 109113 122712 217107 217100 337815 34792 434792 1903109 546319 637259 705326 743550 757254 762229 837320 842496 842497 887771 1167442 1444958 1474693 1474694 1638538 1720802 1859412 1907735.

פערמאנאטליכע רעאקטע: מאר ביי דיין

קאנקורדען

אין דער אויטאנאמיע ווערען געעפנט צו באלאסא אייוואדאש בייא דעמערען, אייט דאז שטעללע איינעס ישיב ומין דעם יאדעס-געהאלטע פאן 450 גולדען זאמט זאנער שטויב, פיינער ווא-נינג אונד זאמטעס בערייטערען געבען-אינקליפען געגעסענעס ביז ר"ח השן בעבל ו בייגעטען. רעפלקטירענדע אויף דיעזע שטעללע, מיסטען מיט בעבלע-היסטאריע מאנע זענען פערדינען זיין אונד לענגסטעס ביז אום א סלחיות אויף פראכע-פאטרטא רשינען, ניר דעם איצערשטען ווער-דען דא רייזע-שפען פערטייטט. B. Ujváros אום איינסט 1875. דער פארישטאנד פראנין ק דיין.

אוינוס		אבילע פאן		קורנוטאביעלע		פרייטע	
קד	ט	קד	ט	קד	ט	קד	ט
780	27	50	40	26	29	0	5.49-5.50
270	25	40	40	35	30	1	5.55-5.65
59	27	25	40	34	40	2	5.75-5.80
35	26	40	40	32	70	3	6.90-6
154	22	25	20	30	70	4	6.05-6.16
92	20	20	20	18	80	5	---
339	12	12	10	17	40	6	5.70-5.80
50	13	50	10	15	60	7	5.85-5.95
37	16	75	20	13	80	8	6.51-6.15
86	17	25	20	11	50	8	6.20-6.30
86	16	50	20	10	9	9	6.35-6.40
270	15	50	20	10	9	9	6.45-6.50
81	53	10	120	5	25	10	5.50-5.60
81	82	40	אונזעישע פיעמאס פאן 100 גולדען	4	96	10	5.70-5.80
86	82	20	רעפס פער 30 גולדען	4	90	10	5.85-5.90
86	104	50	ווינער-לאזען	4	84	10	5.95-6.05
98	104	50	ווינער-לאזען	4	84	10	6.15-6.20
98	104	50	ווינער-לאזען	4	84	10	6.25-6.30
118	82	20	אונזעישע ווינער-פארישטאנד	4	106	10	5.70-5.80
127	80	75	טעפמעמבער-קאמבער	4	136	75	6.85-5.95
48	81	1	פיעמאס פאן 50 גולדען	4	135	50	6.05-6.15
191	86	75	פיעמאס פאן 30 גולדען	4	112	60	6.20-6.30
117	86	50	פיעמאס פאן 20 גולדען	4	117	50	6.35-6.40
126	102	1	אונזעישע ווינער-פארישטאנד	4	106	10	6.45-6.50
164	77	25	ווינער-פארישטאנד פאן 100 גולדען	4	245	10	5.70-5.80
27	90	5	טעפמעמבער-קאמבער	4	206	10	6.85-5.95
141	74	1	פיעמאס פאן 20 גולדען	4	22	1	6.05-6.15
318	26	1	פיעמאס פאן 10 גולדען	4	165	25	6.20-6.30
60	11	1	אונזעישע ווינער-פארישטאנד	4	110	50	6.35-6.40
	69	1	אונזעישע ווינער-פארישטאנד	4	56	1	3.30-3.55
	31	50	אונזעישע ווינער-פארישטאנד	4	91	1	2.40-3.25
	215	1	אונזעישע ווינער-פארישטאנד	4	35	1	3.40-3.25

לאגוד ריווען וייל, אום זיך הארט אויסצובילדען. דינע אונטערשיסצונג בעראמט 525 גולדען, אום זא מערקווירדיגער איזט עס, דאס קיין איינציגער נאך אום דערזעלבע אנגעזוכט האט.

* די יאָר יוֹד ע פ ר ז י ע ה
אין איינער ווייזשן פֿערזאמלונג אין לאנדאן ער-
שיינען 4 פֿערזישע יודען, וועלכע איבער דיא טרו-
רבע לאגע אנדערער הארטיגען גליבעסברידער
בעריכטעטען, דיא ערצעהלעקן אינטער אנדערעס
פֿאלגענדע טעאאזשע: אין יודע וואר איינעס פֿער-
זער אייניגע גולדען שולדיג, דער פֿערזער הענגטע
איף בערזאהלונג, דער ארמע וועט באט וויינעג, איהס
איהס נאך אייניגע טאגע צו הארטיגען, הערדיק
ענדירף דער פֿערזער איינען גראסען שייך, מיט
וועלכעס ער דען אונגליקליכען יודען טארט שלום.
מקרהעקע יודען, דיא צוגעגען ווארען, וויכטיק איינע
קלאגע ביים שוה פֿערזישען קאנגע, איין, אינד דייער
שיקטע דיא אן דען געריכטס-האף, אונד וואס מחאט
דייער געריכטס-האף ער זאמטע, מאן קאנגע דען
מאָרדער ניכט איינמאל פֿארס געריכט רופֿען ווייל
נור ווייזשע איינע פֿאַרהאנדען אינד דיא יודען אין
פֿערזען, פֿיסול לעדות זינד! דער וויכטיק נע-
ריכטס-האף זאמט, דאס יודען עס מאָרדער יודען
פֿערזישע צייגען איינצושטייבען, דאן ווירדער דער
מאָרדער פֿערזישע היינט וערדען צו אייניגער שטיא-
פֿע פֿאַן נור 12 פֿערזע שטערלינג (איינפֿער 120
גולדען), אלאז: פֿיר 120 גולדען שטראפע קאנן מאן
אין פֿערזען: פֿיריא אינד פֿאַקט איינען יודען ער-
שלאָגן: דאס איך נאך הארטיק געקאממען 4 פֿערז-
שען יודען ווארען אנגעזעהענע קיפֿלישע, נון פֿיר-
טעטען זיא, ווערדער נאך הייע צו ריווען, ווייל זיא
דיא וויכטיקע צייטשטודע ערזענען אין לאנדאן איהס-
געפֿולדערע האבען, זיא ווינשטען, דאס מאן איהס
פֿאַן דער ענלישען קאנגען איינען שטעצערדיק פֿער-
שאפען, דאן וואר אינד ניכט צו ערזישען דא דיא
ענלישע קאנגען ניכט דאס רעכט האט, זיך אן
דיא איינערען אנגעלעגנהייטען פֿערזענעס צו מי-
שען ענדליך פֿערלאנגטען זיא, דאס מאן פֿיר דיא
יודען פֿאַם פֿערזישען שאטטע איינע אונטערשטי-
צונג פֿיר איהער תלמוד-תורה ערוויקען.
(דייען פֿאַרדערונג איזט נאך איינגעטוילדן פֿאַן
איינעס שאטטע, ווא דיא יודען, פֿיסול לעדות זינד
אינד ווא מאן פֿיר דיא הארטען איינעס יודען בלאס
מיט 120 גולדען בעשטראפען ווירד: פֿערלאנגען
דייען לייזען זאנאר איינע אונטערשיסצונג איהער
תלמוד-תורה.)

* אײנע אַל ט ע נ א ר ר ה י י ט
פֿרײַש א ז י ע פ א ר מ ט א ב ל כ ו ל
דאס יודען אס פסח ברויבען, איהס אום זעהר

אלטעס, זא אָפֿט מאן אירגענדוואַ איינע יודען-
פֿערפֿאלגונג בעראבטישטע, טראט מאן מיט דער
אבעשטאמקען פֿערעלימונג אויף: דיא יודען העט-
טען אין כריסטעקענד אבערשלאכטע פֿיר פסח!
היער עראיינגעט זיך אין זאָלכעס טרויערשפֿיעל
אין בילדאריי, וואָפֿאן ערמיט טעמע זיא צייטונגען
בעריכטען, האָרט איהס אין טריקשע קינד פֿער-
שוואַנדער אונד זאָפֿאַרט הייעס עס נאטורליך: דיא
יודען העטטען עס אבערשלאכטע פֿיר פסח, אין
איפֿלויף פֿאַנד שטאטט אונד דיא ארמען יודען
האטטען פֿאַם ווילדען פֿאַכעל זא: פֿעלעס צו ער-
טראגען, ענדליך לייטשטע דער ריכטער איינע אונ-
טערזוכונג איין, נאך אס פסח וואירדע דער טאָרע
קארפֿער דעם קינדעס? מילגען ווייט פֿאַן דער שטארט
איפֿגעפֿענען, אַלל דאס האַלף ניכט דיא טריקען
בערויפֿטעטען ווייטער: דיא יודען העטטען דאס
קינד אבערשלאכטע! נון וואירדע דער טאָרע
קארפֿער פֿאַן ארצען אונטערזוכט דייען זאמטען,
דאס איהס קינד בערויטע זא: איינעס מאנאטע
טאָרט זיין מיסטע, נון ווערע זיא ניכט דענקבאַר, דאס
דיא יודען אין קינד, וועלכעס זיא אונגעבריך פֿיר
פסח ברויבען, פֿאַם פֿורם אלאבאכטען זאָלשען זיא
מיסטען עס זאָסט פֿאַרמילך אונד אַלל אבער
אַלל דאס האַלף ניכט, איהס דען פֿאַכעל צו בערו-
היען, נון וואירדען הענגטשטען וועלכע בייא
יודען דינטען, אלס צייגען גערפֿען, דיא איינע זא-
טע: איהר הערען ווערע איהס דען סדר-זאכט פֿאַן
פֿעלען יודען בעזוכט וואירדען, דיא נעוויס נור דעס-
האַלב געקאממען זינד: איהס לייכט זיט טיט קינדער-
פֿלייש צו געניסען: איהס אנדערע זאמט: דאס
בייערן האבען איינען זאך געטראגען אין וועלכעס
דאס טאָרטע קינד איינגעפֿאַרט וואר, אינווייניק
פֿלוידעריי ווייטען דען פֿאַכעל נאך מעהר איהס,
דיא מיכטיקע בעהאָרדע האטטען דאס פֿאַל
צו שוהן, איהס דיא יודען פֿאַר דעם דוממען פֿאַכעל
אין שווישן צו העכטען וויר מיסטען העיביא צוויא-
פֿאַכעס בעמערקען: ערשטענס, דאס עס פֿרוהער
בלאס געווען: דיא יודען ברויבען כ א ב ט ע ז
כ ל ו ט! וואס וואָללען אַלוא דיא טריקען האבען,
וועלכע העיביא זיא: ערזענד אינד פֿירש ברויבען
קאנגען? צווייטענס וואס האבען דיא יודען אס פסח
געטאכט, בעפֿאַר נאך כריסטען אינד טריקען איהס
דער וועלט הארען? . . .)

* ווערדען דיא העען איהס
הײַמ ט ע ל ג ע י ל א ס ע י ן
האט זיך געמאכט פֿאַן דער העיערייג איינע קא-
עקסאָן (בעויללינגע) פֿערשאפט, איהס היער איינע
עדיק-פֿערמישטעלינג-אנשאטט, צו ערזישען
דיא לאכטען זיך פֿאַרמיטטאן דיא מאַנער, וועלכע
הייראטען וואָללען פֿאַרמישקען, זיא זענען צוגליך

XXXI. דאס ערשטע דער גרעפֿען קאסאקאווסקא.
עיק פֿראנק ווארעטעט ניכט כז צום אבלישע דער
24 שטורען, זאָרען האטטען שאן אים נעכטען מאָנען
דיא ווישער-היען אונטערשטען, אייך דיא נייען קאסא-
קאווסקא בערלישען איהס כז פֿערטונג דען אן בעקאס
וויך דען בערלישען עסטערייכישען קיינע ניע
האַפֿענגען אונד וואָלשטע דאָהער פֿאַן פֿעכטונג איהס וויע-
דער אין איהר פֿאַרשטאנד צוריקקערען.
גרען קאָה אונד זיין ווייב תמר געהארשען אויך צו
דייער ריווע-פֿערזישען איינע דען דיא הייער
איהרע אלשען בעקאנטען, מאן שפֿיאן פֿאַן איהרע איינס-
טען ריווע נאך דעם שילאסע טראָנאָר אונד דיא עיאני-
געווינען האטטען איהרען וואָהר אונד ווערען.
אין פֿעכטונג פֿערזישען ערשטען דיא גרעפֿען פֿאַן
דען פֿראנקטען וער הערליך: דען עס וואר אויף איהן
ניכטער-ווינדערזענען!
עס וואר הייע איהן מערקווירדיגע צוזאמגעפֿערטע
פֿאַן פֿאַלישע אונד ערלינגען היינען! איינע העלדע-
פֿירא קעמפֿשט מיט לאינע-מוט פֿיר דיא בעפֿייאונג איה-
רעס פֿאַטערלאַנדעס, אונד איהן נעווענער ביאנשוויי-בייע-
נער טראט איהס איהן ניער העלינגען שפֿיערע אויף, אונד
האטטען בעפֿאַללען זיאָסען צו געשענען! דאס
פֿאַן דען קעמפֿען וואר איינע געדעלאנע!
דיא אונגליקליכע גרעפֿען מוסטע דאפֿאַן האָרען, וויר
רוסלאנד 6446 פֿאַלען נאך סיביריען שיקטע, אויסערדעס
וואירדען נאך שטודעט פֿאַלישע ארעליגע אין דיא פֿער-
באנונג שיקטען דיא רוישישען סאַרצען האטטען דאמאס

אן אָב זיא איינע ווישע אָדער איהן מערקען וויע-
שען, וויר פֿעל מינישט (נר) זיא פֿאַרדערן אויך וי!
נאכטשמאק אָפֿטען דיא דאסען, וועלכע היירא-
טען וואָללען, אינד לאכטען זיך בענעפֿאַלל פֿאַר-
מערקען מיט איהרען פֿערשידענען ווישען, דעס
נאכטס נימט זיך דער איינגעטווימער דייער
אנשאטט דאס פֿאַרמערקע-בוך הער, שטורט
דיא זאמען גענויא, אונד ווכט הערויסצופֿינען, וועל-
כעס, פֿאַר" צוזאמגעגעבראכט ווערדען קאנגע-
שע, אָב דייער ניכט, איהס היסטעריע, זאָרען אין
איינער, פֿערמישטלינגס אַרשאטט" געשלאָס-
טענען עהען אויך צוזאמגעגעברויבען, דארזיס-
מערט זיך דער איינגעטווימער וועניג, ווען ער ניר
זיין "שדכות" אין דער טאיע האט, אויך אין היב-
שעס געשעפֿט דאס!

* ג א ט ט ב ע ש ע ר ט ד ע ס ט ר י נ
ק ע ר ז י י נ ט ר ו נ ק
דאס איינגעטווימער פֿאַם, 26 יוני דיא אָפֿער וויע-
געבוירע פֿאַסט גענליך פֿערניכטעט, אין אַדערען
יאָהרען גענישט דער זיין דער אָפֿער געבוירע פֿיר
דיא בעפֿאַלקערונג דער נאַנען הייסשטאַטיט -
אונד מאן האטטע דאָהער הייער איינע וויע-מאַנעל
בעזאָרנט אבער ווערען זיא דער אונטערען דאָני-
געווינען לאנגען איהן פֿאַנען מאנען אונטערזע-
פֿיעל וויינע איהן, דיא זאנאר אויך ביליג אבערזעכען
ווערדען, עס איזט געמליך אין דער אונטערען דאָני-
געווינען הייער איהן זאָל געדאַהענען וויע-אָהר,
דאס עס אין פֿאַסערען פֿעללען ווירד, עס מיסטען
דאָהער אלשע וויינע איהס יעדען פֿירי פֿערזישע ווער-
דען, דאס מיט פֿאַסערען פֿיר דען גייען וויען האבען,
דיא ארמען אָפֿער האבען וואָל פֿאַסערען גענוג,
אבער ליידער קיינען וויען!

* ש נ י ט ט ע ר ב ר ו י כ ט מ א נ
איהס סאכאלישער קאמיטאט פֿעהלשט עס אן איה-
בייטער, איהס דיא נאטהען פֿעלדארייטען צו בע-
זאָרען, דיא ארטיגען נוסט-בעזישטען ווערעטען
זיך דאָהער אן דאס האָנויעד-מיניסטעריאום איהס
50 מאָנ וועלכע גענען בעלדארייג בייא דען פֿעלד-
ארייטען בערלישען זיין מאָנען, דיא יעדאן אָניע-
היין דיא זאָל דען וויינען זאָסען בעפֿעלדיכען
האָנויערס וערע בעשעדיקט איהס, קאנגען דייערע
וואונש ניכט ערפֿיללש ווערען.

* א ו א י ז ר ר א מ א נ
געכטען 2 בלעטטען צו גרע געפֿירט ווערדען
דערזעלבע ווירד אין דער בוכהוקערייא דעס הערען
מאַרין בוריאן (מאַראקאנער היין אין פֿעסט) אלס
סעפֿאַרעטען בוך ערשיינען אונד איהס פֿירי
פֿאַן 80 קרייצערן צו בעקאממען זיין.

אין פֿאַלען אָ פֿעלעס גערייבט אונד געפֿולדערט, דאס מאן
דיא געוויכטען געענשטענע אויף 4 כז 5 הונדערט וואנען
נאך רוסלאנד פֿערטען
פֿאַם יאָהרע 1776 ערזישען אין פֿאַלען מיט אונאום-
שרעקטע געוואלט דער ניאָ פֿאַן שפֿאַקעלעך, וועלכע
דאפֿאלס רוישישע געזאַנטער וואר אבער ער וואר דער אוי-
גענשליכע קאנגע פֿאַן פֿאַלען, ערזשונדער רוישישע סאַר-
טען וואָרען איהס אַלדע פֿערטהיילט, איהס ווינען וויללען צור
אויספֿאַרונג צו גרינען.

איהס יאָהרע 1789 פֿערשפֿאַך דער פֿירשישע קאנגע
פֿערזיך וויללען II דען פֿאַלען, איהנען צו העלפען,
זאָבאַר זיא ועלכעס איינע פֿאַלישע ארמען פֿאַן 60000
מאַנן צוזאַמגעברענגען קאנגען. (פֿערזיך וויללען
וואר געמליך אין פֿירי דער רוישישען קאָווען קאַסאַריאַ.)
פֿאַלען מוסט דעס פֿירשישען קאנגע פֿערשישען
זיך דען דישישען קריזישען פֿאַן זאכטען צום קאנגע צו
געהען: אונד זאָס ווערען פֿאַלען איהס יאָר וועלכעס
שטענדיגען ריין געווען, ועלכעס דיא קאָווען קאַסאַ-
ריאַ מוסטע אינוויליאָנען: אונד דיא פֿיריע אין פֿאַלען
וואר ניאָס

נור איינע פֿאַלישע דאסע מישטע זיך ניכט אין דייען
פֿיריע: געמליך דיא גרעפֿען קאסאקאווסקא זיא וואָלשטע
דעס פֿירשישען אונד דעס רוסען געטען: אונד זיא
האטטען אויך פֿאַלקאמטען ניכט, דיא פֿיריע דייערע
נאך ניכט לאנגע דענען שאן אס 26-טען סעפטעמבער
1708 וואירדע דער פֿערייאַד דער געווישען סאַרצען פֿאַלעס
אונטערזעכטע.

(פֿאַרשטענען פֿאַלעס)

דערוויש פאשא, אבער-קאמפאניא דער מדינתען ארומע אין דער הערצענגאוינא. ליעם פאלגענדען אויפרוק ערגעדיק: 'בעשמיטמט דורך דען וויללען דעם סולטאנע, דא רעוואלוציאן צו-אונטערדרוקען, בעפעהלע און, דאס יעדעס, דער דא רעוואלוציאנערען אונטערשטיצט, דער קאפ אבערשטימטען ווערדען מיט, און בעפעהלע דאס יעדער מירקע דאס רעכט האבען, יעדען פערדעכט-גען צו ארעסטירען אדער פאר מיך צו בייגען, דער בלייטן דעם סולטאנע ווירד אויך אלע זיינע פאל-לען, וועלכע זיך ניכט נאך אונזערען בעפעהלען רוכסען, דערוועינגע, וועלכער איינען רעוואלוציאנע-רען פליכטלינג אין זיינעם הויזע בעפריינט, ווירד אבער-אין בעפעהלע און, דאס מאן און אר-לען קאמפטע-הייזערן פיר דען זיען דעם סולטאנע בעטען זאלן'.

צום שלום אונזערעם בלאטטען קאנגען וויר דיא לאגע אין דער הערצענגאוינא פאלגענדער-מא-סען בעצייכען: 'עסטרערוויק, רוסלאנד אונט די-שט-לאנד וואללען זיך פארלויבן אין דיעזע רעוואל-ציאן אין קינגעם פאללע רוינגטישען, דער סולטאן האט צילוא איינע אויסווערטיגע מאכט ניכט צו פירכטען, דאנענען אבער ווירד דיא רעוואלוציאן אן אונד פיר זיך אימערע ענטשטער, אימערע שטער-קער אונד אימערע העפטע-דיא רעקטישע רעני-רונע מוסטע בערטייע אונטערהויטען ארשטע נאך דער הערצענגאוינא ענטשנענען, ווירל דיא רעוואלוציא-פערען פאן דער נאנענע אונגענער איינע גראסע ערהאלטען, פאר שטיינדע שטיינען בערויסע 13000 רעוואלוציאנערע - אונד ווא איינע ווינערע דעפע-שע מעלדעט וואוידע דיעזע שטארט בערויסע פאן דען רעוואלוציאנערען איינעזאמטען. - יא איינע טרייעסטר דעפעשע מעלדעט זאנא, דאס דיא דע-וואלוציאנערען אויך שאן אין שטאשט אר-הויפטשטארט דער הערצענגאוינא) איינערדינגען זיען, אונד איינעזעלע שטארט-טיהילע אין באנד זעסצען, עס ענטשטאנד אין העפטע-קאמפ-און אונד פילע שטארטע אונד פערדוינערע און דעם קאמפ-פלאטען זיינען בליעכען. איינע הייטיגע דעפעשע מעלדעט, דאס דיא רעוואלוציאנערען איבעראלל זיענדיק פארדרינגען אונד דיא מייסטען מירקישען איינעזאמטען אין ברונד שטעקען, דיא מירקישען אירמען קאנגען איהנען ניכט בעקאמפען, ווירל זיך דיא רעוואלוציא-נערען אים געברונע פערשטעקען - אונד זא אפט דיא מירקישען סאלדאטען ווירד דיא געברונע-שטארטע צעהען, ווערדען זיא פאן אללען זיינען בעשטע-ע, אונד נאר צו וויססען, וואוידע דיא קינגעלן קאמפטען.

פערשידענע נייאייקייטען.

* (א ר ב י י ס ס ל א נ ד ע ס נ י י ע ו ר י י כ ס ט א נ ע ס.) פיר דיא נאנען זענענע-צייט דעם נעכסטען רייכטאמען וואוידע דער אר-בייטס-פילאן נאך ניכט פערשפאטענדיג, וויס-סען שאן דיא הייזענען וואס דער רייכט-שאג אין דען ערשטען טאגען נאך זיינער ערהאלט-אונטערנעמען ווירד, פאר אללעם ווירד ער זיינע איינעסייטע אונד קאמפויאנען וועללען, אלל דיעם הייפגען אין עטווא צווייא וואכען עשעהען קאנגען. דאנן ווירד דיא רעניערונג מיט דעם בארשעט פיר דאס יאהר 1876 הערפארשטען, דיעזעס בארשעט ווירד געוויס איינע נעמען איינרדען מאכען, ווירל דיא אויסנאמען אונד אונטער 5 מיליאנען גענ-דינער זיין ווערען אלס דיא הייזענען, דאנן ווירד דיא רעניערונג נאך איינע נעמען פארלעגען, אויך דאס דען שטאמע-הויחהאלט רענעלן ווילל, דאס הייסט, דאס דיא אויסנאמען דיא אינאמען ניכט איבערשטיינען זאללען. - דארטן ווירד דער רייכטאמט איינע וואכען רודען, דא דיא דעלעגא-ציאן נאך זייען געהען, ווירד, דיעם הייפגען עטווא בארשעט פעסטגעשטימטען, דיעם הייפגען עטווא ביז מיטע אקטאבער הווערן, וואוידע דער רייכט-טאג זיינע טהעינטיקייט וועדער געקלונגען ווירד, דא ווירדס נאר פילע ארייט בעקען: דיא שאפפנג איינעם שטראש-עלעמענטעס, דיא רענעלונג דעם פארלעגן-ווענונס אונד דער געוונדרייטס-פאלענע, דער שטייער-איינהעכונג-ארט א' ו' ר' פ' עראכט-געט ווירד דער הייבסטאן ווירד, זינע מאיעסטע זעלבסט אס, 15 דיעזעס מאנאטעס, דיעם מיניסטער-פערזענעס ווענקעדיים בעניכט זיך שאן אס, 16 דיע-זעס מאנאטעס נאך זייען, אים זינע מאיעסטע צויר-עראפפונג דעם איינע-עלעמענט נאך פעסט צו בענלי-טען. - פרייליך טהוט דיעס הערר ווענקעדיים אין איינע דאפעלטען איינעשטאט: (1) אלס אינא-רושער מיניסטער-פערזענעט אונד (2) אלס מיניסטער אים דיא פערזאן זינער מאיעסטע, ווא איינע זייען געמעלדעט ווירד, ווירד דיעסמאל ביא דער הייסטאמע-פארשפונג אונד דער זינע דעם האניגס אויך קראפטליך אורדאך אונגעוועזען זיין, עס ווירד דיעס דאס ערסטע מאל זיין, דאס דער קראפטליך-ביא איינער זא פערליכען געלענעהוים דען פער-טרייטען דעם לאנעס גענעראל-כערישטען, ווירד.

* (ק א י ע ר ו ו י ל ע ל ס) אונד פאר-געסטען פאן באד אסטין אבנערויט.

* (ג ר א פ נ א ל ז כ א ו ס ס ס) דעססען טאך וויר אין פארנינג בלאטטע מעלדעטען, ווא אינאנער דען וועדען אין גאליציען אלס דער פריי-אייס ווער אויפאללענער, שטענען זיא פרייא גרעסן אין דיעזעס געוויסע זייענעסטרע, זיא ווערדען פאן דאָרט מין געשריקען מיט דעם פאלגענדע-דירעקטאר הארען קאנגען:

י ע ק ב פראנק האסטע דען פאליציא-דירעקטאר אונ-עשראקען עספאלטען אונד זאנעט; וואס פערשפאסט מיר דאס פערנינגען, זיא נאך זא שפעט אס אכטער ביא מיר צו זעהן.

...דער אויסשטאנד, דאס איך אין אסטליכער אנעלע-געווייס ענטשולדיגען.

דער פאליציא-דירעקטאר בליקט נאך אללען זייענע דעם זאאלען אבער ער בעוואונדערטע בלאק דיא פערטע אונטער-אויסשטאנען דעסליכען, דיעזעין וואס ער: הער-פראנק! דיא פליכטען מייעס אסטעס ווערען איינען וואָדער געקאנט זיין, זיא ערלויבט דאער, ווען איך עס איינען אפגען הערוויסאנע, זיא זינר אונס 6 ר ד ע כ ס י י ו.

פ. ע. ר. ע. כ. ס. י. י. ? - אונד אים ווערדער אורזאכע.

...זייט איינער צייט בעשעקען וויר אין ווען זעהר פילע פאלען אונד מאן ברינגט דאס מיט איהרעם הייזערן אין פערנינגען, דע מיר קיין קאנג אונד קיין פירס אונד רויזען מיט איינע זאלען פאקען בענלישען! סאן ווייס הייך, דאס זיא אין פארלענען און איבער בראנשוויי-ברענגער ווארען, ווא קאמען זיא צו דיעזעם הייזערען! אלס זיא און דער פעסטונג עספאלטען איינעזעטרעט ווארען, ווארען זיא עכענפאללס נאך אים, ערשט נאכדעם זיא דאָרט דיא רוססען בעפרייטען, האט איר רייכטהום

סערליכסטע יודענפלינד בעקאנט. ער וואר איין איינריגער פאלע אונד האסטע דאער אללע ווען אונד רוסהענען אין גאליציען, ביא זיינעם לייכט-בענענטיגסטען און לעמבערן ווארען דיא רוסהענען ניכט אונגעווענער, אבער דיא איינצערשיגע נעמינ-דע וואר דאך ביא דער פארדייע דעם לייכט-בענענטיגסטע פערטרייטען: דען אין יאהרע 1866 האט דער יודענפלינד גאלובאווסיק אים לאגראמע דעגנאך איינע גראסטע רעדע צו געסען דער יודען געהאלטען, דאמיט מאן איינען ער-לויבט, מיטער צו קויפען, וואס דען יודען ביז דא-מאלס פערבראטען וואר, אין פאלגע זינער רעדע האסטען אויך דער גאליציעשע לאגראמא אין געזעצן פיר דיא גרויסע-ע-הענטיקייט דער יודען גע-שאפען. - זאנסט אטעע גאלובאווסיק אונטער דען יודען קיינען אנדערען נאמען, אלס דער פאלג-שע המן? ווא יעדער פאליטישע רייכע ערעהל-מאן, האסטען אויך גראף גאלובאווסיק זייען הויז-יודען, דער איהם מאכע נעשעפטע בעזארגטע אלס גאלובאווסיק אים יאהרע 1869 מיניסטער וואוידע דא זאנעט ער צו זיינעם הויז-יודען: 'זון משה, ווייסט דא, וואס איך זעסע געווארדען זייען הויז-אינער דער יודע אנווארשעטע ביסט: פאר וואס זאלל ער גיט וויססען? זיא זענען דאס, וואס המן ביא אהשוויש געוועזען אין'.

* (א ה נ ז א ו נ ג ע ש ט א ר ב ע) דער נאמען יאהנאן (שפיץ: 'דאנען') ווירד אונזערען לעזערן אים אונזערען וועלשטייכטע (זייטע 112) בעקאנט זיין, ער וואוידע אים יאהרע 1866 נאך דעם אמעריקאנישען קיינען, אלס לויקאלן ערשאסען וואוידע, צום פערזענליכען דער פרייאנען שטאטען נארד-אמעריקא געוועהלט. 'אהנאן וואר פרייער אין געוואנליכער שטייער אינער האט עס דורך זיינע נועסן פערשטאנד ביז צום פער-זענעטע נעכטאט, וואס אים אבעריקא זא פילע אלס קאנגי אייזט, אס 4 מערין 1869 וואוידע אנשטאט ווענער דער גענעראל גראט צום פערזענליכען גע-וועהלט - אונד זעסעט מעלדעט נון איינע געו-יאהרער דעפעשע פאם 2 איינעס, דאס יאהנאן געשטארבען איזט.

* (ר א ט ה ש י ל ד ש ט י ב ו נ ג) בער-קאנטוליד האט דער ווינער ראהשילד אין זיינעם טעסטאמענט צו פערשידענען וואוהאלטהייגען צוועיקען איינע גראסע סוממע פערמאכט, פארע-וואכע פערטהילטע מאן אן 10 ארמע האנדווער-קער יעדעס 50 גולדען, פערניגער וואוידע דרייא-שטי-דיינען יעדעס 100 אן זענענען, עס איזט אבער נאך איינע אונטערשטייטען פאליציען פיר איינען אין ווען געבארענען שטודענטען, דער נאך דעם איי-ס

פאליעטאן.

דיא סאכטאהיאנער.

(10-12 פארשטענענען).

...געדינע פרייא! (זאנעט פראנק) אין אונזערע שייפט הייסט עס דאס דיא קאנגען מדיין אונד, זאנא דיא גראסע טען פרייער ווארען, אבער ווא עס זיך אים דיא אונטער-דיקונג דער איראעלישען האנדעלשע, דא ווארען זיא איינע צו בעקעספונג דער ווען, אונד א פערהאלט עס זיך שו-דער דרייא אויטוונט-טעכטען, זא ווא אין אנדערען אנגעלע-געוויישען אויטווינגע, דיא פעראינענען זיא זיך דארט, ווא עס זיך דארט אנטהילט, דיא טהיילונג פאלעס איינעכט פערהאלטען, געדינע פרייא, פערצוהייען זיא מיר מייע האפגענונגאלוקייטען, אבער אויך לויבט פעסט, דאס פאלען פערלאנגען אייזט.

דיא גרעפין וואר פאן דיעזען ווארשען זעהר בעשראפ-פען, זיא היילט דען פראנק פיר איינע זעהר קלונגען מאן, זיא זאנעט נאך איינעם מייענען זיעצער: 'וואו עס נאכט וויללן זיך ביזן אויך אללעס געפאסט, זיא ווילל ענטווערע דען זינע מייעס אטעלעגאנדעס אדער דען טאך. ...'

קיים קאנגען דיא גרעפין איהרע ווארשע פאללעדנען אלס שאן דער סקיעדער איינפראש אונד דיא אקטופש דעם פאליציא-דירעקטאר מעלדעט.

פראנק פערשאק ביא דיעזער מעלדונג אונד זאנעט צו דער גרעפין: 'וואו עס שיינט, אים איהר איינעשטאהלט ביא מיר שאן זיעסע פערראהען, עס איזט בערייט אבענערס, אונד דער שפעט דעם הערין פאליציא-דירעקטאר

בעקאנטען, זיא ווערדען עס דאער בענרייפליך פירען, דאס מאן הייך דער מינונג אייזט, דאס דיא קוועללע איהרעם רייכטומעס ענטוועדע אים פאלען אדער אים רוסלאנד פליעטען! -

איך בעקענען הייך דירעקטאר (זאנעט יעקב פראנק), דאס הייך מייע אונגעווענעיים אויפאללענען איזט אבער איך קאנג ניכט פערשטעהן, וואס פאן וואס פאן פאקענעם, דען מאן ניכט איינעם רויבעס אדער דעכענשטאלעס פער-דעכטען, דעכענשטאלעס אבער זיין פערמאכען פערלאנגען קאנא?

...! ווען זיא אונס ניכט דעכענשטאלעס אבער איהר-רע רייזע-ציעלע אונד איינע איהר פערמאכען אכלענען וואללען, דאנן מייסטען זיא בעננג 24 שטונדען ווען פער-לאססען! -

אלא, שראפעטען איך פאן איינע רוישנישן פירסיין אונטערפאלען וואוידע, טראפן דיעזעם נועטע עשפעהלונגס-שרייבעס וועדער איך פאן הייך דאך אויסגעווענען.

...בענען ווענען דיעזעם שרייבעס דער רוישנישן פירס-מין ווערען זיא אויסגעווענען? מאן זאנעט, דאס איהרע רייכטומער אים רוישנישן קוועללע זייען - אונד צוואר פיר פאליטישע צוועקען! - ווען זיא נון ניכט בעווייזען וואללען, דאס איהר פערמאכען אונד אנדערען קוועללע שטאפטע זא רייפען זיא זיך נאך 24 שטונדען אין ווען ניכט מער בליקען לאססען, זא לוישעט איהר האהער ער אויס-טייאן! -

היערין עספאלה זיך רעד פאליציא-דירעקטאר אונד ענטפערטען זיך - לויך אפגעשע דא גרעפין דיא זיענע-שריע אונד זאנעט וואָדאן צו פראנק: איך האבע יעדעם